

Ärendenummer
TRV 2024/77366

Dokumentdatum
2024-09-05

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig
Beslutat av
Anders Ljungberg

Mottagare
Väghållningsmyndigheten,
Trafikverket Norra regionen

Kopia till
Diariet

Fastställelse av vägplan för bärighetsåtgärder, Svanaby-Lavsjö, väg AC923 och AC925 i Dorotea kommun, Västerbottens län

Beslut

Trafikverket beslutar med stöd av 18 § väglagen (1971:948) att fastställa vägplanen för ombyggnad av väg 923 och 925.

Fastställelsen gäller plankartorna med status fastställelsehandling, betecknade 303T0201-02, 304T0201-18 och 305T0201-03.

Följande villkor för fastställelsen ska gälla:

- Sökande ska begränsa nyttjandet av område för tillfällig nyttjanderätt vid sektion km 20/570 till mellanhantering av trummor under de delar av barmarkssäsongen som inte är häckningstid för backsvalan.
- Sökande ska anpassa byggskedet till de tider som Vilhelmina södra sameby utnyttjar området för flytt av renar.

Väganläggningen ska dessutom utformas i huvudsak så som den sökande har åtagit sig enligt planbeskrivningen och i övrigt.

Sökande

Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Norra regionen.

Beskrivning

I handlingarna i ärendet redovisar den sökande bland annat nedanstående.

Det planerade projektet

Projektet består av förbättringsåtgärder på väg 925 samt väg 923. Brister som sliten vägbana, tjälskador, avvattningsproblem och siktsvackor kommer att åtgärdas. Totalt omfattar projektet en sträcka på 13,2 kilometer. Projektet innebär höjning av vägen på vissa sträckor vilket innebär att ny mark måste tas i anspråk för vägens slänter och diken. Dessutom planeras vägtrummor i dåligt skick

att bytas ut, delar av vägen att förses med sidoräcken och säkerhetsåtgärder planeras vid korsningen mellan väg 923 och väg 925.

Mark som kommer att tas i anspråk

Mark och särskilda rättigheter som belastar marken kommer att tas i anspråk för vägen på det sätt som redovisas på plankartorna.

Sammanlagt kommer cirka 23 hektar mark att tas i anspråk med vägrätt som nytt vägområde. Av arealen utgör cirka 16 hektar impediment, cirka 3,9 ha skogsmark, cirka 2,3 hektar jordbruksmark och cirka 0,4 hektar tomtmark.

Därutöver tas 0,2 hektar mark i anspråk med inskränkt vägrätt. Det innebär att väghållaren inte får:

- bestämma över markens användning för annat ändamål än det som anges på plankartan.
- tillgodogöra sig alster eller andra tillgångar som kan utvinnas ur marken/eller utrymmet utöver nödvändig schaktnivå för väganordningen.

Cirka 2,6 hektar mark, som behövs för att bygga vägen avses tas i anspråk under en viss tid (tillfällig nyttjanderätt). Nyttjanderätten gäller under den tid som anges på plankartan.

Kommunala planer

För det berörda området gäller Dorotea kommuns översiktsplan.

Natura 2000, riksintressen, annan reglering av markanvändningen och miljökvalitetsnormer
Inget Natura 2000-område berörs av vägplanen.

Riksintresse för rennäring för Vilhelmina södra sameby finns inom vägområdet. Det består av en ej röjd flyttled som passerar över vägen norr om Sallsjönäset.

Ett flertal vattendrag i närheten av utredningsområdet omfattas av miljökvalitetsnormer för vatten. Projektet bedöms inte påverka möjligheten att uppnå fastställda miljökvalitetsnormer för vattenförekomsterna. Den låga årsmedeldygnstrafiken i området gör att miljökvalitetsnormer för luft inte bedöms överskridas.

De åtgärder som är aktuella inom strandskyddat område är i huvudsak förbättring av vägens överbyggnad och anpassning av vägdiken. Detta bedöms inte påverka strandskyddet negativt.

Inom utredningsområdet finns två grundvattenförekomster, Sallsjöåsen och Lavsjö. Längs den aktuella sträckan har ytvattenförekomster lokaliserats, samtliga tillhörande Ångermanälvens avrinningsområde.

Tre alléer som omfattas av generellt biotopskydd påverkas av planen. Naturvärdena bedöms huvudsakligen kopplade till att träden står i rad och fungerar som ledlinje i landskapet.

En backsvalekoloni finns enligt Artportalen i området vid Tjusjöån vid sektion km 20/570. Den sökande har där planerat ett område med tillfällig nyttjanderätt som kan nyttjas för upplag under byggtiden. Sökande har i sin komplettering inför länsstyrelsens tillstyrkan åtagit sig att begränsa nyttjandet av området till mellanhantering av trummor under de delar av barmarkssäsongen som inte är häckningstid för backsvala. Backsvalans häckningstid är från maj månad till slutet av augusti.

Grod yngel av vanlig groda, åkergroda och vanlig padda har påträffats vid inlopp till trummor längs vägen. Arbetet vid de identifierade grodlokalererna kommer att undvikas under tidsperioden då grodor i något levnadsstadium finns på platsen (vanligen april-juli). Även efter utförda åtgärder ska vatten kunna bli stående och fortsatt fungera som livsmiljö för groddjur.

Sökanden har i sin komplettering inför länsstyrelsens tillstyrkan redovisat att exemplar av de fridlysta arterna fläcknycklar, höstlåsbräken, gullviva, mattlumner och revlumner kan komma att påverkas negativt av projektet men att påverkan bedöms inte medföra någon påverkan av betydelse för arternas bevarandestatus. Längs vägen förekommer artrika vägkanter där ambitionen är att föra tillbaka avbaningsmassor för att underlätta för återväxt av den hävdgynnade floran. På ett par områden finns dock både skyddsvärda arter och invasiva arter (framför allt lupiner) inom samma område. Sökande har i sin komplettering inför länsstyrelsens tillstyrkan gjort bedömningen att de skyddsvärda arternas bevarandestatus långsiktigt gynnas mer av åtgärder som begränsar lupinernas utbredning. Att ta bort lupinerna i området är en förutsättning för att övriga utpekade arter ska kunna växa i aktuella vägslänter. Som försiktighetsåtgärd kommer i första hand avbaningsmassor från delsträckor utan invasiva arter nyttjas.

Finansiering och byggstart

Kostnaden för projektet har beräknats till cirka 55 miljoner kronor i 2024 års prisnivå. Finansiering sker med bärighetsmedel. Byggstart planeras ske 2025.

Andra utredningar och beslut

Länsstyrelsen i Västerbottens län har beslutat att projektet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan

Den sökandes handläggning av vägplanen

Under planarbetet har den sökande genomfört samråd och kungjort planförslaget med underlag och låtit det granskas. Vid granskningen kom det in 2 yttranden med synpunkter. Eon vill försäkra sig om att de som ledningsägare kommer att kontaktas om konfliktpunkter som kan uppstå vid ombyggnaden. Länsstyrelsen konstaterar att de synpunkter som framfördes i samband med beslut om betydande miljöpåverkan inte var besvarade i samrådsredogörelsen och påpekade att det är viktigt att de är besvarade inför att planen skickas in för begäran om tillstyrkan för att underlätta handläggningen.

Inför länsstyrelsens tillstyrkan av vägplanen begärde länsstyrelsen ett antal kompletterande uppgifter i ärendet angående bland annat, generellt biotopskydd, artskydd och våtmarker. Länsstyrelsen bedömer att de kompletteringar som sökande skickat in, i tillräcklig grad, motsvarar det som länsstyrelsen begärt.

Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen i Västerbottens län har, efter komplettering, tillstyrkt att vägplanen fastställs.

Skälen för Trafikverkets beslut

Allmänt

Ändamålet med vägplanen är att rusta upp delar av väg 923 och 925 genom att åtgärda brister som sliten vägbana, tjälksador, avvattningsproblem och siktsvackor. Dessutom planeras vägtrummor i dåligt skick bytas, delar av vägen att förses med sidoräcken och säkerhetsåtgärder att vidtas i korsningen mellan väg 923 och väg 925. Vägplanen omfattar en sträcka på ca 13 km. Projektet kommer att bidra till förbättrad bärighet och öka trafiksäkerheten. Ny mark kommer att tas i anspråk enbart i anslutning till befintlig väg. Sökanden bedöms, i tillräcklig grad, anpassat planen för att minimera markanspråken och påverkan på miljö samt människor hälsa.

Trafikverkets kommentarer till synpunkter vid granskningen

Den sökande har sammanfattat och kommenterat de synpunkter som kom in vid granskningen i ett granskningsutlåtande och i ett PM framtaget inför tillstyrkan av planen av länsstyrelsen. Trafikverket delar i allt väsentligt den sökandes uppfattning.

Kommunicering under fastställelseprövningen

De som har framfört synpunkter under granskningen har fått se det som senare har tillkommit i ärendet och som har betydelse för ärendets prövning. De har också fått möjlighet att lämna ytterligare synpunkter. Under denna kommunikering kom det inte in några ytterligare synpunkter.

Speciella frågor i projektet

Påverkan på riksintressen för rennäring

Trafikverket delar länsstyrelsens bedömning att planen inte påtagligt försvårar rennäringens bedrivande med det tillvägagångsätt och de anpassningar som föreslås i planen och kompletteringen inför länsstyrelsens tillstyrkan. Trafikverket förenar fastställelsebeslutet med ett villkor att sökande anpassar byggskedet efter de tider som Vilhelmina södra sameby utnyttjar området för flytt så som sökande åtagit sig i samrådsredogörelsen.

Ärendenummer
TRV 2024/77366

Dokumentdatum
2024-09-05

Beslutat av
Anders Ljungberg

Miljökvalitetsnormer, biotopskydd mm

Trafikverket delar länsstyrelsens bedömning att projektet inte medför att miljökvalitetsnormer för utomhusluft överskrids. Projektet kommer inte heller att försvåra möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormerna för berörda vattenförekomster.

Trafikverket delar länsstyrelsens bedömning att den påverkan som planen bedöms medföra på de tre alléer som omfattas av det generella biotopskyddet kan accepteras. Trafikverket delar även länsstyrelsens bedömning att vägens föreslagna lokalisering och utformning är förenlig med strandskyddsbestämmelserna.

Artskydd

Flera arter som omfattas av artskyddsförordningen berörs. Utifrån den information som finns i handlingarna instämmer länsstyrelsen, i sin tillstyrkan av vägplanen, i sökandes bedömning att artskyddsförordningen sannolikt inte kommer att utlösas. Sökande har i sin komplettering inför länsstyrelsens tillstyrkan åtagit sig att i området för tillfällig nyttjanderätt vid sektion km 20/570 begränsa aktiviteterna till mellanhantering av trummor under de delar av barmarkssäsongen som inte är häckningstid för backsvalan.

Villkor

Av komplettering inför länsstyrelsens tillstyrkan framgår att sökande åtagit sig att begränsa nyttjandet av område för tillfällig nyttjanderätt vid sektion km 20/570 till mellanhantering av trummor under de delar av barmarkssäsongen som inte är häckningstid för backsvalan samt att anpassa byggskedet till de tider som Vilhelmina södra sameby utnyttjar området för flytt av renar. Eftersom dessa uppgifter inte finns med på plankartor eller i planbeskrivning förenas beslutet med två villkor.

Trafikverkets samlade bedömning

Trafikverket bedömer att en ombyggnad enligt vägplanen är motiverad och har tillräcklig aktualitet. Vägplanen har handlagts i enlighet med reglerna i väglagen och vägförordningen. Vägens sträckning strider inte mot kommunens översiktsplan.

Trafikverket bedömer att projektet, med de villkor som föreslås, är förenligt med miljöbalkens allmänna hänsynsregler, hushållningsbestämmelser och bestämmelser om miljökvalitetsnormer. Anläggningen innebär även i övrigt en lämplig användning av mark- och vattenresurser.

Den föreslagna ombyggnaden medför att vägen får ett lämpligt läge och utförande. Ändamålet med vägen tillgodoses med minsta intrång och olägenhet utan att det medför oskälig kostnad.

Trafikverket bedömer att de fördelar som planen medför överväger de olägenheter som planen orsakar enskilda när den sökande får ta mark och särskilda rättigheter i anspråk.

Ärendenummer
TRV 2024/77366Dokumentdatum
2024-09-05Beslutat av
Anders Ljungberg

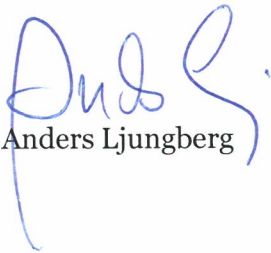
Trafikverket bedömer att det behov och den omfattning av tillfällig nyttjanderätt som har redovisats i vägplanen är skäliga.

Trafikverket gör sammantaget bedömningen att vägplanens utformning, omfattning och åtgärder innebär en lämplig avvägning mellan allmänna och enskilda intressen.

Överklagande

Detta beslut får överklagas hos regeringen, se bilaga.

Beslutande i detta ärende har varit biträdande chefsjuristen Anders Ljungberg med Kicki Johansson som föredragande.

Anders Ljungberg

Bilagor

1. Anvisning "Hur man överklagar"
2. Allmänna upplysningar – fastställd vägplan

Kopia till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Lantmäteriet (efter laga kraft)
Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerbottens län
Region Västerbotten
Dorotea kommun
Fastighetsägare och rättighetsinnehavare, m.fl. enligt ärendets fastighetsförteckning
Övriga som yttrat sig skriftligen under granskningen

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2024/77366, Dokumentdatum 2024-09-05, Konfidentialitetsnivå 1 Ej känslig, Beslutat av Anders Ljungberg Dokumenttyp BESLUT

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort.
Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Bilaga 1

Överklagandehänvisning

Om ni vill överklaga Trafikverkets beslut ska ni skriftligen ange vilket beslut ni överklagar och redogöra för den ändring som ni begär.

I skrivelsen ska ni ange i vilken egenskap ni överklagar. Om ni klagar i egenskap av ägare till en fastighet som berörs bör ni även ange fastighetens registerbeteckning.

Skrivelsen ska vara undertecknad av er eller ert ombud och innehålla namnförtydligande, postadress och telefonnummer. Ombudet ska bifoga en fullmakt.

Skrivelsen ställs till regeringen men skickas eller lämnas till Trafikverket, Ärendemottagningen, Planprovning, Box 810, 781 28 Borlänge.

Skrivelsen måste vara hos Trafikverket **senast den 10 oktober 2024**.

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2024/77366, Dokumentdatum 2024-09-05, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort.

Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Bilaga 2

Allmänna upplysningar, fastställd vägplan

Fastställelsebeslutets giltighetstid

Beslutet gäller det år då det får laga kraft och följande fem kalenderår. Beslutet upphör alltså att gälla om inte hela vägsträckningen har blivit utmärkt på marken och vägbygget har påbörjats inom den tiden.

Rätt att använda mark

När beslutet fått laga kraft kan väghållaren ta mark inom vägområdet i anspråk med vägrätt. Väghållaren får då fullt ut använda marken och ta till vara naturtillgångar inom vägområdet. Vägrätten kan ibland vara mindre omfattande, och det ska då framgå av vägplanen att vägrätten har inskränkts. Väghållaren är skyldig att betala ersättning för intrång och annan skada till följd av att marken tas i anspråk.

Beslutet innebär också att väghållaren har rätt att få tillfällig nyttjanderätt till de särskilt markerade områden som framgår av vägplanen. Det kan till exempel handla om mark som behövs för transportvägar, upplag eller baracker under byggtiden. Nyttjanderätten gäller under så lång tid som anges i vägplanen.

Undantag från bestämmelser i miljöbalken

Beslutet innebär att:

- förbud mot åtgärder inom generellt biotopskyddsområde inte gäller
- dispens från strandskydd inte krävs, och att
- samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inte behövs för åtgärder som ingår i den fastställda planen.

Utgångspunkter för bedömning av buller

Följande riktvärden för trafikbuller anges i proposition 1996/97:53 ”Infrastrukturinriktning för framtida transporter”, som har antagits av riksdagen:

- 30 dB(A) ekvivalent ljudnivå inomhus
- 45 dB(A) maximal ljudnivå inomhus nattetid
- 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå utomhus vid fasad
- 70 dB(A) maximal ljudnivå vid uteplats i anslutning till bostad.

Riktvärdena ska ses som långsiktiga mål för bostäder som påverkas av buller från trafiken.

Riktvärdena bör normalt inte överskridas vid nybyggnad eller väsentlig ombyggnad av väg, men de är inte rättsligt bindande. Vid tillämpningen bör man ta hänsyn till vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt.

Ärendenummer
TRV 2024/77366

Dokumentdatum
2024-09-05

När det inte är nybyggnad eller väsentlig ombyggnad genomför Trafikverket ett åtgärdsprogram som syftar till att förbättra inomhusmiljön. Då anses det, enligt Mark- och miljöoverdomstolens praxis, rimligt att genomföra skyddsåtgärder om bullernivån utomhus överskrider 65 dB(A) ekvivalent ljudnivå.

När man bedömer behovet av skyddsåtgärder gör man normalt först en bedömning av bostadshusens fasaddämpning. Om en sådan bedömning inte har gjorts antas schablonmässigt att fasaden dämpar ljudnivån inomhus med 25 dB(A). Normalt är fasaddämpningen större. Beräkningar av buller tar bland annat hänsyn till trafikmängder, trafikslag, hastighet, terrängförhållanden och bebyggelse.

Vägen måste stämma med detaljplan och områdesbestämmelser

En väg måste byggas så att den stämmer med kommunens detaljplaner. Om vägprojektet medför att någon detaljplan måste ändras får den berörda delen av projektet inte påbörjas förrän beslutet om detaljplanen har börjat gälla. Motsvarande gäller för områden med områdesbestämmelser.

Frågor som inte omfattas av fastställelsebeslutet

Fastställelsebeslutet omfattar inte frågor som hör till byggskedet. Sådana frågor behandlas vid exempelvis markåtkomstförhandling eller lantmäteriförrättning eller i samband med att bygghandlingar för projektet upprättas. Detta gäller bland annat

- ersättning för mark som tas i anspråk
- ersättning för miljöskador
- läget av nya enskilda vägar
- omläggning av ledningar
- rivning eller flyttning av byggnader utanför det fastställda området
- tillstånd och villkor för att bygga eller riva anläggningar i vatten
- påverkan på omgivningen under byggnadstiden
- anslutningar till allmän väg samt spärrningar av anslutningar
- trafikreglering och skyltning
- hastighetsgränser
- bortforsling av vägkropp m.m. inom indragna vägdelar.

Väg och väganordningar

Till en väg hör vägbanan samt de väganordningar som finns intill vägbanan.

Väganordningar är anordningar som stadigvarande behövs för vägens bestånd, drift eller brukande. Det är normalt vägsränner, diken, gång- och cykelbanor, ledningar för avvattning av vägkroppen, bullerskyddsanordningar i anslutning till andra väganordningar, broar och vägtrummor, tunnlar med skydds zoner, säkerhets zoner, en maximalt två meter bred kantremsa intill vägen, bryggor som är anslutna till en allmän väg, och allmänna färjor med färjeläge.

Lantmäteriförrättning

Ärendenummer
TRV 2024/77366

Dokumentdatum
2024-09-05

En vägplan kan illustrera förslag till nya enskilda vägar och anslutningar samt ledningsomläggningar utanför vägområdet. Sådana frågor kan komma att hanteras i lantmäteriförrättningar.

Lantmäteriförrättning kan också behövas för att ordna enskild väghållning när en väg dras in från allmänt underhåll. Sådan förrättning bekostas av väghållningsmyndigheten.

Byggförbud

Fastställelsebeslutet innebär att det krävs tillstånd från väghållningsmyndigheten för att uppföra byggnader, göra tillbyggnader, utföra andra anläggningar eller vidta andra åtgärder som väsentligt kan försvåra användningen av vägområdet för vägändamål.

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2024/77366, Dokumentdatum 2024-09-05, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

